

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Rom. 9. v. 20. & si vel maximè Zachæolus aliquis in angulo federet, miris se modis ex-crucians, quomodo vel unum digitulum staturæ suæ adjicere posset, nihil tamen efficiet: Ita curæ hominum sunt inanes. Deus enim cuique distribuit sua dona, & talentum dedit, quo negotietur, Matth. 25. v. 15. Ultra hoc si plura desiderat, non contentus his, quæ per ordinarios officii labores Deus ipsi concessit, amittet etiam id quod habet, Jac. 4. v. 2.

2. *Supervacanea.* Nam Deus Pater novit, quibus indigeamus. Si igitur scit, quia omniscius est, & vult, quia Pater est, & potest, quia omnipotens est, cur anxiam sollicitudine corda nostra gravabimus; An non satis est, quod Deus Pater curam gerit pro nobis? Filii & servi nil curant, sed faciunt, quæ sua sunt, cætera parentibus Dominisque committentes: Nos sumus filii & servi magni Jehovah, quin igitur curam sustentationis nostræ ipsi relinquimus? Si enim nos qui mali sumus, filiis nostris bonam damus, quantum magis Pater cælestis dabit, quæ petierimus? Luc. II. vers. 13.

3. *Ethnica.* Hæc omnia gentes inquirunt, inquit Christus. Ex Christianis igitur Pagani fiunt, quicunque divitiis nimium inhiant. Sicut enim gentiles, quia spem non habent vitæ alterius, de bonis in hoc seculo cumulandis tantum cogitant, & si quid acquisiverunt, non benedictioni divinæ, sed suæ industriæ & prudentiæ acceptum ferunt: Idem faciunt avari, proinde scædus, quod in baptismo cum Deo inierunt, abnegant, & à Deo turpiter deficiunt. Ita nimirum scænus pecuniæ sit funus animæ, juxta Leonem, & dum lucrum faciunt in arca, damnum reportant in conscientia, sicut Augustinus loquitur. Vide etiam 1. Tim. 6. v. 9.

Imò ne qdam dei gentiles Mammonismo de-
diti fuerit, & omni tur eos morabioris cu p lu-
max nam devenerunt, ut agnoscerint mundanar
opum vanitatem. Vid. Excerpt. sub tit. *De Mammonismo*

De Secundo.

Fuit Mammonismus, sequitur *Christia-nismus*, qui describitur 1. *κατὰ θεον, ubi facienda, & 2. κατὰ ἄνθρωπον, ubi fugienda* consideranda veniunt

Facienda quod attinet, complectitur illa Christus brevi aphorismo, qui duobus membris absolvitur, ut sunt:

I. *Præceptum.* Nam quærite, inquit, quærite primùm regnum Dei, & justitiam ejus.

Duo jubemur quærere. Primò regnum Dei. Per regnum Dei intelligitur hoc loco regnum gratiæ & regnum gloriæ. Regnum gratiæ in eo consistit, quod Christus nos vocat ad communionem Ecclesiæ suæ, regit nos Spiritu suo Sancto, accendit in cordibus nostris veram Dei agnitionem, confert nobis bona cælestia, remissionem peccatorum, gratiam Dei, inhabitationem Spiritus Sancti &c. Regnum gloriæ verò est promissa vitæ æternæ possessio. Hoc Regnum Dei dicit Christus primùm omnium esse quærendum, hoc est, de eo ante omnia debemus esse solliciti, quomodo in hac vita possimus Deo reconciliari, & tandem ad Ecclesiam triumphantem in cælis pervenire, ut simus filii Dei, & hæredes vitæ æternæ. Ibi demum erit nostrum *πολίτευμα*, Philipp. 3. vers. 20. quando Christus regnum tradet Patri, & pedibus suis omnes inimicos suos subjiciet, ipse verò erit omnia in omnibus, 1. Cor. 15. vers. 28. Secundò *justitiam Dei* per quam non intelligitur justitia ea, quæ Deus in se suaque essentia justus est, hanc nemini communicat, Esa. 42. vers. 8. Sed ut Paulus explicat, Rom. 3. vers. 22. justitiam per fidem Jesu Christi in omnes & super

super omnes qui credunt in eum. Vocatur hæc justitia Dei, Rom. 10. vers. 3. quia est ex Deo, Philipp. 3. v. 9. hoc est, à Deo donatur & imputatur credentibus in Christum, Rom. 4. v. 5. Ex illa fidei justitia oritur justitia operum, quia fides si vera sit, ac viva, efficax est per charitatem, Gal. 5. v. 6. & facit, ut omnes illi, qui Christo adherent per fidem, crucifigant carnem cum suis affectibus & concupiscentiis, Gal. 5. vers. 24. & in hoc seculo, sobriè, justè & piè vivant, Tit. 2. vers. 12. Tandem sequetur justitia, consummata in vita æterna, ubi Deum agnoscemus, & diligemus perfectè absque ulla peccati labe, 2. Petr. 3. vers. 13.

Vultis igitur consequi regnum Dei, justitiam etiam Dei queratis oportet, quæ unicuique medium est, per quod regni Dei confortes reddi possumus, hoc fit

1. *Verbum diligenter audiendo.* Ex auditu enim fides, Rom. 10. v. 17. ex fide justitia, Rom. 5. v. 1. ex justitia regnum Dei, Roman. 14. v. 17. qui verò boves, agros, uxorem, hoc est, terrena præferunt vocationi ad spiritualem cœnam verbi & Sacramentorum, cœlestem etiam cœnam non gustabunt, Luc. 14. v. 18. 19. 20.

2. *Terrena despiciendo,* Col. 3. vers. 1. 2. Ubi enim thesaurus noster, ibi Cor, Matth. 6. vers. 21.

3. *Voluntatem Dei faciendo,* Matth. 7. v. 21. Hæc autem est voluntas Dei, ut (1) pœnitentiam agamus, Ezech. 18. v. 23. 33. v. 11. (2) ut in Christum credamus, Joh. 6. v. 40. (3) ut fidem operibus bonis demonstremus, 1. Thess. 4. v. 3. 1. Joh. 4. 21.

II. *Promissum,* quod his verbis continetur: Et hæc omnia adjicientur vobis. Omnia videlicet, quæ ad victum & amictum,

adeoque ad vitæ hujus sustentationem pertinent. Hæc omnia Dens adjicere vult, quasi *περὶ δίκην*, ut græca vox innuit, *als sine Ruqab* / si modò regnum & justitiam ejus ante omnia queramus & indagemus. Equipollentes promissiones vide Lev. 26. v. 3. seqq. Deut. 28. v. 1. seqq. Esa. 1. v. 19. 1. Tim. 4. 8.

Licet enim pii in hac vita tantos thesauros plerumque non habent, quantos Mammonæ servi possident, tamen forte suâ contenti vivunt, & pacatâ gaudent conscientia, quæ magna pars est felicitatis terrenæ in hac vita. Non enim de eo quisquam vivit, quod bona multa possidet, inquit Christus Luc. 12. v. 15. melior est buccella sicca cum pace, quàm domus plena victimis cum jurgio, inquit Salomo, Prov. 17. v. 1.

Hæc facienda sunt. Videbimus etiam fugienda, quæ v. 34. Christus admonitioni suæ breviter subjungit, ut sunt

1. *Angor animi,* quando variis cogitationibus & curis aliquis se macerat de futuro laborum suorum eventu, & Deo diffidit nō expectans in debita patientia benedictionem sibi & omnibus in pietate perseverantibus promissam. Hæc Cura & sollicitudo magna animi carnificina est. Nam mens occupata terrenis curis, semper est in angustiis, inquit Bernhardus, & quia caput melancholicum solet esse Diabolorum balneum, testatur sæpe experientia, quid sollicitudo ista operetur, nimirum mortem & æternam perditionem. Ergo tristitiam non des animæ tuæ, & non affligas te metipsum in consilio tuo, &c. Sir. 30. v. 22. 23. seqq.

2. *Cura crastini.* Nam solum præsens in manu nostra positum est, non præteritum neque futurum. Illud abiit, hoc an eventurum sit, incertum est. Israelitis manda-

tum

tum erat à Deo, ut manna colligentes tantum colligerent, quantum singulis diebus ad alimentum ipsis sufficiebat. Qui autem de crastino solliciti plus colligebant, nihil proficiebant, computruit enim & vermicibus scaterere cepit, Exod. 16. v. 16. seqq. Ita laboribus vocationis suæ quilibet fideliter incumbat, Deus non denegabit incrementum, sed tantum largietur, ut singulis diebus alimentum ipsi suppetat. In præsentem igitur cura quæ tua sunt, & reliqua omnia Deo committe. Qui hodie procuravit, procurabit etiam cras. Nam Jesus Christus heri

& hodie, idem & in secula, Ebr. 13. v. 8. unde in oratione Dominica non abundantiam divitiarum, quæ in multos annos sufficiant, sed panem quotidianum nos petere jubet, Matth. 6. v. 11.

Orate igitur cum Salomone Prov. 30. v. 8. 9. paupertatem & divitias ne dederis mihi, sed tribue tantum victui meo necessaria, ne fortè satiatus illiciar ad negandum, & dicam, quis est Dominus? aut egestate compulsus, furer, & peccem in nomen Dei mei. Hæc operetur in nobis Christus Jesus, Amen.

Dominica XVI. post Trinitatis.

Evangelium Luc. 7. v. 11. 16.

MAGNUM miraculum est, quod Elias Propheta perpetravit in Sarepta Oppido, dum filium unicum hospitiæ suæ, quæ vidua erat, precibus suis à morte ad vitam revocavit. Cujus miraculi fama per omnes mox Sidoniorum fines divagata incolas procul dubio in admirationem & stuporem rapuit, 1. Regum 17. v. 17. seqq.

Sed longè majus tamen & illustrius est, quod cælestis Elias Christus Jesus in oppido Nain haud procul à Capernaum sito perpetravit, ubi viduæ alicujus filium unicum defunctum, & funerali processu jam ad sepulchrum elatum, verbo omnipotente & vivifico à mortuis suscitavit, suscitatumque matri suæ reddidit, ad quod miraculum tota Galilæa cum circumjacentibus regionibus obstupuit.

Nos absque ulteriori verborum circuitione miraculum ipsum contemplantur:

1. Pompam funeris lacrymabilem.

II. Adventum Christi exoptabilem.
III. Applausum populi memorabilem. J.J.

EXEGESIS.

IN fimbriis superhumeralis, quo Pontifex induebatur, dependebant tintinnabula auri, ut quando Pontifex ingrederetur in sanctuarium, vel ex eo egrederetur, audiretur sonus ejus, nec moreretur, Exod. 28. v. 33. seqq.

Omnes verè pii sunt spirituales coram Deo Sacerdotes, Apoc. 1. v. 6. regale sacerdotium, 1. Pet. 2. v. 9. quamdiu igitur ingrediuntur & egrediuntur coram Domino, hoc est, toto vitæ suæ tempore, in ora vestimenti sui gestare debent tintinnabula bene sonantia, ut de fine vitæ admoneantur, & perpetuò sonet in auribus & cordibus ipsorum illud Siracidis c. 7. v. 40.

Quicquid agis prudenter agas & respice finem.

Quia